

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/71/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718205817
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6718205817.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcov: 1/ D. E., nar. XX. XX. XXXX, 2/ N. E., nar. XX. XX. XXXX, 3/ T. E., nar. XX. XX. XXXX, žalobcovia 1/ až 3/ trvale bytom XXX XX V. H., H. XXX/XX, všetci traja zastúpení N. G.. Z. E., N. U. N. - E., XXX XX V., X. XXX/X, proti žalovanému: Kooperatíva poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom 816 23 Bratislava, Štefanovičova ul. č. 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného N. G.. B. P., N. U. XXX XX Y., I. P. X/A, o zaplatenie 80.655,80 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/37/2018-385 zo dňa 14. júna 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom - žalobcovi 1/ sumu 20.000,- €, žalobkyni 2/ sumu 20.000,- € a žalobcovi 3/ sumu 15.000,- €, všetko v súdom určenej lehote, a vo výroku o povinnosti nahradiť žalobcom 1/ až 3/ trovy konania, **p o t v r d z u j e .**

II. Vo zvyšku **z o s t á v a** rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 20.000,- € (výrok I.), žalobkyni 2/ sumu 20.000,- € (výrok II.) a žalobcovi III. sumu 15.000,- € (výrok III.), všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie sčasti, a to o nároku na zaplatenie náhrady nákladov vynaložených na zriadenie pomníka v sume 491,99 € uplatneného žalobcom I. a nároku na zaplatenie sumy 163,81 € titulom náhrady nákladov vynaložených na pohreb a kremáciu uplatneného žalobcom III. zastavil (výrok IV.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok V.). Zároveň žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ až 3/ trovy konania v rozsahu 100 % v súdom určenej lehote (výrok VI.). Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia 1/ až 3/ domáhali voči žalovanému zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy a žalobca 1/ a žalobca 3/ titulom náhrady nákladov vynaložených na zriadenia pomníka a na pohreb a kremáciu.

2. Okresný súd vo veci rozhodol najskôr medzitýmnym rozsudkom č. k. 11C/37/2018-226 dňa 11. 04. 2019 tak, že základ nárokov žalobcov je daný a Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 16Co/151/2019-312 zo dňa 11. 06. 2020 medzitýmnym rozsudkom okresného súdu potvrdil. Z uvedeného dôvodu potom predmetom ďalšieho konania vo veci bola len výška žalobcami uplatnenej náhrady

nemajetkovej ujmy (a nárok na náhradu nákladov vynaložených na zriadenie pomníka, na pohreb a kremáciu).

3. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 45/2017 zo dňa 06. 12. 2017 súd zistil, že obžalovaný U. B., nar. XX. XX. XXXX, bol uznaný vinným, že dňa XX. XX. XXXX v čase o 22.40 h. v obci V. H. na osvetlenej ceste I/16 v km 12.47 viedol ako vodič autobusu zn. D. O. W. v smere od mesta I. na mesto V., pričom v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti približne o 50 km/h zrazil v jeho jazdnom pruhu chodca D. E. pohybujúceho sa po vozovke bez reflexných prvkov v smere od jej ľavého okraja k pravému okraju z pohľadu vodiča autobusu, čím porušil dôležitú povinnosť uvedenú v § 16 ods. 1, ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a poškodenému spôsobil zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste podľahol. Obžalovaný bol odsúdený za prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. Vo veci nebolo sporným, že žalobca 3/ k číslu poisťovnej zmluvy poisteného - škodcu XXXXXXXXXXXX došlo k oznámeniu škodovej udalosti dňa XX. XX. XXXX postupom podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

4. K otázke výšky škody, ktorá by sa mala žalobcom zaplatiť, okresný súd vykonal dokazovanie najmä z lekárskeho správy ošetrojúceho lekára žalobkyne 2/ a žalobcu 3/, ale aj výsluchom žalobcov, vec posúdil podľa ust. § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa § 4 ods. 2, ods. 4 § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom a podľa § 52 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a dospel k nasledovným záverom:

5. Okresný súd z trestného spisu Okresného súdu Zvolen 1T/45/2017 zistil, že znaleckým dokazovaním nebolo preukázané spoluzavinenie nebohého na vzniku a priebehu dopravnej nehody v dôsledku požitia alkoholu. Zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplynulo, že technickou príčinou dopravnej nehody bol pohyb autobusu v obci rýchlosťou vyššou ako povolená a spoluzavinenie nebohého chodca nebolo zistené. Spoluúčasť nebohého nebolo možné konštatovať ani v súvislosti s nepoužitím reflexných prvkov vzhľadom k tomu, že § 52 ods. 3 zákona o cestnej premávke určuje povinnosť chodca mať na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev v prípade, ak sa chodec pohybuje po krajnici alebo po okraji vozovky za zníženej viditeľnosti. Aj keď v dopravnej nehode došlo v čase o 22.40 hod. dňa XX. XX. XXXX, stalo sa tak na osvetlenej ceste v mieste presne identifikovanom vo výrokovvej časti trestného rozsudku. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nie je možné skonštatovať spoluúčasť nebohého na dopravnej nehode.

6. Súd určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy pre každého z rodičov nebohého v sume po 20.000,- € a pre súrodencov v sume 15.000,- €, pričom skonštatoval, že pri rozhodovaní zohľadnil okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcov a závažnosť vzniknutej ujmy, ktorú vyhodnotil ako štandardnú, t. j. zohľadnil pretrvávajúci smútok, žiaľ, apatiu a pocit straty. Mal za to, že nebohý nezdíeľal s rodičmi ani s bratom spoločnú domácnosť a títo neboli ani od neho ekonomicky závislí a nebola preukázaná ani výrazná zmena spôsobu ich života po tragickej nehode, avšak súd zohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa 2/ následkom zhoršenia psychického stavu v dôsledku straty syna užíva lieky proti stavom úzkosti spôsobujúce pocit uvoľnenia a ukludnenia, znižujúce psychické napätie a strach a u žalobcu 3/ zohľadnil zhoršenie jeho zdravotného stavu v dôsledku prežívajúceho stresu, keď žalobca 3/ po smrti brata začal užívať lieky na zníženie krvného tlaku z dôvodu pretrvávajúceho vnútorného stresu a napätia. Súd neopomenul ani správanie žalobcov na pojednávaní, ktorí počas svojej výpovede plakali, z ich správania bolo zreteľné, že ani s odstupom času sa so vzniknutým zásahom do ich rodinného života nevedia vysporiadať a stratu syna a brata stále pociťujú ako veľmi intenzívnu spôsobujúcu duševnú bolesť a utrpenie. Žalobcovia v konaní skutkovo netvrdili a ani nepreukázali také vzniknuté následky, ktoré by mali krajne vážny dopad na ich životy a zdravie, napr. vážne psychické traumy, dlhodobý príp. trvalý vplyv na stratu pracovnej a spoločenskej uplatniteľnosti, a preto súd žalobu vo zvyšnej časti uplatnenej titulom náhrady nemajetkovej ujmy zamietol. Má za to, že zákon nevymedzuje okruh osôb, ktoré majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ani kritériá určenia konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, nie sú naformulované žiadne objektívne kritériá a podmienky, na základe ktorých by sa mali vzniknuté zásahy odškodňovať a ktorými by mala byť určená výška nemajetkovej ujmy. Poukázal na to, že z judikatúry súdov Slovenskej republiky vyplýva, že výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou blízkej osoby bola priznávaná v sume približnej od 8.000,- € do 30.000,- €, pričom súdy hodnotili vzniknuté následky ako do určitej miery štandardné (smútok, žiaľ, apatia, dočasná strata životného elánu, radosti a pod.) a potom následky, ktoré majú vážnejší dopad na zdravie a životy osôb (vážne psychické traumy,

iné zdravotné následky, trvalý dlhodobý vplyv na stratu pracovnej, či spoločenskej uplatniteľnosti) - viď bod 29 dôvodov napadnutého rozsudku. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci a podľa § 262 ods. 1, 2 CSP.

7. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15-dňovej lehote odvolanie žalovaný v rozsahu výrokov I. až III. a súvisiaceho výroku VI. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Žalovaný v odvolaní tvrdil, že rozsudok je zaťažený vadou nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti v časti priznávania nemajetkovej ujmy žalobcom čo do výšky. Aj keď je pravdou, že okresný súd priznal oproti žalobe sumy v zníženej výške, v rozsudku absentujú relevantné a presvedčivé dôvody či úvahy, ako okresný súd k týmto sumám dospel, resp. ako tieto možno považovať za primerané. Vzhľadom na uvedené potom okresný súd vec nesprávne právne posúdil aj pokiaľ neaplikoval ust. § 415 a 441 OZ a stanovenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy primerane neznížil, nakoľko spoluúčasť poškodeného na nehode vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. 03. 2018 sp. zn. 4To/17/2018, kde sa konštatuje, že poškodený mal v čase nehody v krvi 1,59 g/kg alkoholu v krvi, čo predstavuje okolo 3,2 promile. Ide o ťažký stupeň opitosti so značným vplyvom na časové a priestorové vnímanie, orientáciu a mobilitu. Tak isto žalovaný nepovažoval za primeranú a proporcionálnu priznanú výšku vzhľadom na vek samotného poškodeného (46 r.), skutočnosť, že tento so žiadnym zo žalobcov neobýval spoločnú domácnosť, neboli od neho finančne závislí a že žalobca v 1. a 2. rade majú ďalšieho syna (žalobca v 3. rade) a vnúča, t. j. nemožno hovoriť o totálnom rozvrate rodiny a straty motivácie žiť ďalej. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a priznať náhrady nemajetkovej ujmy v nižšej výške zodpovedajúcej zásade primeranosti, proporcionality a spravodlivosti.

8. K odvolaniu podali písomné vyjadrenie žalobcovia v 1. až 3. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uvedli, že považujú napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za zákonný a správny. Podľa ich názoru okresný súd správne v konaní neprihliadol na spoluzavinenie zo strany nebohého. Túto námietku žalovaného nepovažovali za opodstatnenú, keďže prítomnosť alkoholu v krvi poškodeného nemala v zmysle vykonaného dokazovania na vznik dopravnej nehody žiaden relevantný vplyv. Príčinou dopravnej nehody s následkom smrti zosnulého bola skutočnosť, že vodič autobusu sa v obci pohyboval neprimerane vysokou rýchlosťou, cca o 50 km/hod. vyššou, než je rýchlosť v obci povolená, pričom jeho rýchlosť v čase zrážky bola 84 km/hod. resp. až 97 km/hod. Takouto rýchlosťou vodič prechádzal navyše aj cez úsek cesty, kde sa nachádzal prechod pre chodcov a k zrážke so zosnulým došlo niekoľko metrov pred prechodom pre chodcov. Zo znaleckého posudku vykonaného v trestnom konaní je zrejmé, že keby sa vodič autobusu pohyboval predpísanou rýchlosťou, k zrážke by vôbec nedošlo. Zosnulý svojím pohybom cez vozovku nedonútil vodiča autobusu k zmene smeru a rýchlosti, nevytvoril mu nebezpečenstvo a nevytvoril mu náhlu prekážku. Svojím správaním teda nezadal príčinu na vznik dopravnej nehody.

9. K námietke žalovaného ohľadom neprimeranosti priznanej výšky nemajetkovej ujmy žalobcovia uvedli, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o tejto výške evidentne zohľadnil námietky žalovaného. Je síce pravdou, že poškodený v čase dopravnej nehody s nimi nebýval v spoločnej domácnosti, avšak pred dopravnou nehodou dlhodobo býval so žalobcami - rodičmi a bratom v spoločnej domácnosti. Až potom, čo sa žalobcovi 3/ - T. E. (bratovi zosnulého) narodila dcéra, presťahoval sa zosnulý do bytu vo V. H., neďaleko rodičovského domu. Rodičov však napriek tomu navštevoval takmer denne, keď z dôvodu pracovnej či inej vyťaženia nemohol rodičov prísť navštíviť, vždy im aspoň zavolať. Rodičom (na dôchodku) robil spoločnosť a vypomáhal pri prácach okolo domu a záhrady, striedali sa pri varení. Bol nesmierne manuálne zručný, ale bavila ho aj práca na záhrade. Zosnulý otcovi pravidelne pomáhal s prácami v dielni. Aj keď poškodený žalobcov doslovne vzaté finančne nezaopatruoval, zaopatruoval a staral sa o nich a o ich domácnosť fyzicky, manuálne a tiež po duševnej stránke. Brata so zosnulým spájalo silné citové puto. Citujúc T. E. „so smrťou brata mu odišla polovica z neho“, čo malo dopad tiež na jeho zdravotný stav a tiež fungovanie celej rodiny. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že citové väzby rodičov a brata so zosnulým boli veľmi silné a stabilné, permanentne budované vzájomným stretávaním sa, rozhovormi a vzájomnou pomocou na takmer dennej báze. Umretie zosnulého spôsobilo žalobcom vážnu traumu, ktorá je prakticky neodstrániteľná. Je prirodzené, že žalobcovia z nečakanej smrti zosnulého dodnes prežívajú pocity úzkosti a zúfalstva. Tvrdili, že súd im mohol a mal priznať nemajetkovú ujmu v žalovanej výške. Nakoľko je ale pre nich predlžujúce sa

trvanie konania traumatizujúce, nechceli toto trápenie odvolávaním sa proti rozsudku ďalej predlžovať. Rozsudok žiadali ako vecne správny potvrdiť.

10. Krajský súd ako súd odvolací súd (§ 34 CSP) odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1, § 380 CSP bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie o tom, že súdnej veci nebolo možné prihliadnuť na spoluzavinenie poškodeného na dopravnej nehode z dôvodov, na ktoré okresný súd poukázal v bode 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Navyše však odvolací súd poukazuje na to, že na spoluzavinenie poškodeného nebolo možné prihliadnuť už ani z toho dôvodu, že vo veci bol pôvodne vydaný medzitýmny rozsudok č. k. 11C/37/2018-226 zo dňa 11. 04. 2019, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 16Co/151/2019-312 zo dňa 11. 06. 2020. Medzitýmny rozsudok predstavuje rozsudok o základe uplatneného nároku. Základom predmetu konania sú všetky okolnosti determinujúce výšku predmetu konania, teda všetky tie skutkové a právne otázky, od ktorých posúdenia závisí výška uplatneného nároku. V zmysle konštantnej judikatúry sem zahŕňame otázky premlčania, preklúzie, spoluzavinenia poškodeného, či otázku samotného vzniku škody a kto za škodu zodpovedá (viď Občiansky súdny poriadok, Komentár, I. diel (§ 1 - 243j) autorov JUDr. Marek Števeček, PhD. a kolektív, druhé vydanie, Nakladateľstvo C. H. Beck 2012, strana 547). V zmysle vyššie uvedeného, teda po vydaní medzitýmneho rozsudku, ktorý je právoplatný, už súd neskúma otázku spoluzavinenia poškodeného.

12. Pokiaľ ide o otázku výšky samotného odškodnenia, resp. priznania náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, na objasnenie ktorého okresný súd vykonal aj náležité dokazovanie, či už samotnými výsluchmi žalobcov, ale aj listinnými dôkazmi, na ktoré okresný súd v napadnutom rozsudku poukázal. Súd v rozsudku riadne a dostatočne odôvodnil, a akého dôvodu považoval ním priznanú náhradu nemajetkovej ujmy za adekvátnu (body 29 až 31 napadnutého rozsudku) a odvolací súd sa so závermi okresného súdu v celom rozsahu stotožňuje. Keďže odvolací súd nezistil v konaní, že by malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ani že by rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to aj vo výroku o náhrade trov konania ako vo výroku, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej.

13. Odvolanie vo veci nebolo podané proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd čiastočne konanie zastavil a ani proti výroku, ktorým vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok IV. a V.), preto v týchto výrokoch odvolací súd ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutým.

14. Žalobcovia 1/ až 3/ boli úspešní aj v odvolacom konaní v celom rozsahu, preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol taktiež podľa ust. § 255 ods. 1 CSP (ako rozhodol aj súd prvej inštancie o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie) podľa zásady úspechu v konaní, a teda žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (porov. § 262 ods. 2 CSP).

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.